

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 7/12
Λουξεμβούργο, 14 Φεβρουαρίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-204/09
Flachglas Torgau GmbH κατά Γερμανίας

Ένα υπουργείο μπορεί να αρνηθεί την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες, εφόσον αυτές εμπίπτουν σε νομοπαραγωγική διαδικασία στην οποία μετέχει το εν λόγω υπουργείο

Εντούτοις, η εξαίρεση αυτή δεν τυγχάνει εφαρμογής αν η νομοπαραγωγική διαδικασία έχει ήδη ολοκληρωθεί

Η οδηγία 2003/4¹, που θέτει σε εφαρμογή τη Σύμβαση του Άαρχους² στο δίκαιο της Ένωσης, αποσκοπεί να διασφαλίσει το δικαίωμα προσβάσεως σε περιβαλλοντικές πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους οι δημόσιες αρχές στους πολίτες και τις επιχειρήσεις, χωρίς αυτοί να είναι υποχρεωμένοι να επικαλούνται έννομο συμφέρον. Εντούτοις, η οδηγία παρέχει στα κράτη μέλη την ευχέρεια να αποκλείουν την άσκηση του δικαιώματος αυτό έναντι «φορέων ή οργάνων που ενεργούν υπό νομοθετική [...] ιδιότητα». Εξάλλου, η οδηγία επιτρέπει στα κράτη μέλη να προβλέπουν τη δυνατότητα απορρίψεως αιτήσεως περιβαλλοντικών πληροφοριών σε ορισμένες περιπτώσεις, ιδίως εάν η δημοσιοποίηση των πληροφοριών αυτών θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των διαδικασιών των δημόσιων αρχών, εφόσον ο εν λόγω εμπιστευτικός χαρακτήρας προβλέπεται από τη νομοθεσία. Η οδηγία αυτή μεταφέρθηκε στη γερμανική έννομη τάξη με τον νόμο περί περιβαλλοντικών πληροφοριών (Umweltinformationsgesetz).

Εν προκειμένω, η Flachglas Torgau GmbH είναι γερμανική υαλοπαραγωγός επιχείρηση που συμμετέχει στο σύστημα εμπορίας εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Ζήτησε πληροφορίες για τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες το Umweltbundesamt (ομοσπονδιακή αρχή για το περιβάλλον) – η αρμόδια για την εμπορία δικαιωμάτων αρχή στη Γερμανία – εξέδωσε τις αποφάσεις περί κατανομής των ποσοστώσεων εκπομπής των εν λόγω αερίων κατά το διάστημα 2005 έως 2007. Προς τον σκοπό αυτό, η Flachglas Torgau ζήτησε από το Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit (Ομοσπονδιακό Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ασφάλειας των Αντιδραστήρων) να της διαβιβάσει πληροφορίες σχετικά τόσο με τη νομοπαραγωγική διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας εκδόθηκε ο νόμος για το σύστημα εμπορίας εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου για την περίοδο 2005 έως 2007 όσο και με την εφαρμογή του ως άνω νόμου. Η υαλοπαραγωγός επιχείρηση ζήτησε ειδικότερα πρόσβαση σε εσωτερικά σημειώματα και γνωμοδοτήσεις του Υπουργείου, καθώς και την αλληλογραφία του, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών μηνυμάτων του με την ομοσπονδιακή αρχή για το περιβάλλον.

Το οικείο υπουργείο απέρριψε την αίτηση αυτή. Αποφάνθηκε, αφενός, ότι όσον αφορά πληροφορίες σχετικά με τη νομοπαραγωγική διαδικασία απαλλασσόταν από την υποχρέωση δημοσιοποίησής τους λόγω της συμμετοχής του στην εν λόγω διαδικασία και, αφετέρου, ότι οι πληροφορίες σχετικά με τη θέση σε εφαρμογή του νόμου του 2007 καλύπτονταν από τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των διαδικασιών των δημόσιων αρχών. Το Bundesverwaltungsgericht (Ομοσπονδιακό διοικητικό δικαστήριο, Γερμανία), που πρέπει να αποφανθεί επί της ένδικης διαφοράς σε τελευταίο βαθμό, ζήτησε από το Δικαστήριο να διευκρινίσει, στο πλαίσιο αυτό, ποιους

¹ Οδηγία 2003/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιανουαρίου 2003 για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και για την κατάργηση της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 41, σ. 26).

² Σύμβαση για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, η οποία υπεγράφη στις 25 Ιουνίου 1998 και εγκρίθηκε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με την απόφαση 2005/370/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 2005 (ΕΕ L 124, σ. 1).

περιορισμούς μπορούν να θέτουν τα κράτη μέλη στο δικαίωμα προσβάσεως του κοινού στις περιβαλλοντικές πληροφορίες.

Κατά το Δικαστήριο, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι τα υπουργεία αρνούνται την πρόσβαση του κοινού στις περιβαλλοντικές πληροφορίες, στον βαθμό που αυτά μετέχουν στη νομοθετική διαδικασία, ιδίως μέσω της υποβολής νομοσχεδίων ή γνωμοδοτήσεων. Ειδικότερα, στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη μπορούν να κάνουν χρήση της ευχέρειας να αποκλείουν το εν λόγω δικαίωμα προσβάσεως έναντι «φορέων ή οργάνων που ενεργούν υπό νομοθετική ιδιότητα [...]». Σκοπός της ευχέρειας αυτής είναι να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να καθορίσουν τους κανόνες που είναι ικανοί να διασφαλίσουν την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας εκδόσεως νόμων, λαμβανομένου υπόψη ότι στα διάφορα κράτη μέλη η ενημέρωση των πολιτών είναι συνήθως αρκούτως διασφαλισμένη στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας.

Εντούτοις, μετά το πέρας της νομοπαραγωγικής διαδικασίας (μέσω της εκδόσεως του νόμου), το υπουργείο που μετείχε σε αυτήν δεν μπορεί να επικαλεστεί την εν λόγω εξαίρεση, καθώς η γνωστοποίηση περιβαλλοντικών πληροφοριών δεν είναι πλέον ικανή να παρακωλύσει την ορθή διεξαγωγή της εν λόγω διαδικασίας. Πάντως, το κοινό έχει γενικώς πρόσβαση στα σχετικά με την εν λόγω διαδικασία έγγραφα και, ειδικότερα, στις κοινοβουλευτικές εκθέσεις.

Αντιθέτως, δεν αποκλείεται το υπουργείο να αρνηθεί τη διαβίβαση των πληροφοριών αυτών για άλλους λόγους που προβλέπει το δίκαιο της Ένωσης.

Ειδικότερα, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν την απόρριψη αιτήσεων περιβαλλοντικών πληροφοριών εάν η δημοσιοποίηση των πληροφοριών αυτών θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των διαδικασιών των δημόσιων αρχών, εφόσον ο εμπιστευτικός αυτός χαρακτήρας «προβλέπεται από τη νομοθεσία». Συναφώς, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι προφανής βούληση του νομοθέτη της Ένωσης είναι να υπάρχει στο εθνικό δίκαιο ρητή διάταξη. Καίτοι δεν είναι αναγκαίο να είναι λεπτομερώς καθορισμένο το σύνολο των προϋποθέσεων της θέσεως σε εφαρμογή του ως άνω λόγου αρνήσεως της προσβάσεως, οι δημόσιες αρχές δεν μπορούν να καθορίσουν μονομερώς τις περιστάσεις υπό τις οποίες ο εμπιστευτικός χαρακτήρας είναι αντιτάξιμος. Τούτο προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, ότι το εθνικό δίκαιο καθορίζει σαφώς το περιεχόμενο της έννοιας των «διαδικασιών» των δημόσιων αρχών που προβλέπει η εν λόγω διάταξη, η οποία παραπέμπει στα τελικά στάδια των διαδικασιών λήψεως αποφάσεων των δημόσιων αρχών.

Το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η προϋπόθεση που θέτει η οδηγία ο εμπιστευτικός χαρακτήρας των διαδικασιών των δημόσιων αρχών «να προβλέπεται από τη νομοθεσία», μπορεί να θεωρηθεί ότι πληρούται σε περίπτωση που στο εθνικό δίκαιο του οικείου κράτους μέλους υπάρχει διάταξη που προβλέπει γενικώς ότι ο εμπιστευτικός χαρακτήρας των διαδικασιών των δημόσιων αρχών συνιστά λόγο απορρίψεως της προσβάσεως σε περιβαλλοντικές πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους οι εν λόγω αρχές, εφόσον το εθνικό δίκαιο καθορίζει κατά τρόπο σαφή την έννοια των διαδικασιών.

Εξάλλου, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι δημόσια αρχή που προτίθεται να επικαλεστεί τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των διαδικασιών της, προκειμένου να απορρίψει αίτηση προσβάσεως σε περιβαλλοντικές πληροφορίες πρέπει να προβαίνει σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση σε στάθμιση των εμπλεκόμενων συμφερόντων.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106